
YRITTÄJYYDEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET
CASE: MV LAAKSONEN OY

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Tuotantotalouden koulutusohjelma

Valkeakoski, 5.10.2012

Tiia Laaksonen

VALKEAKOSKI
Tuotantotalouden koulutusohjelma

Tekijä	Tiia Laaksonen	Vuosi 2012
Työn nimi	Yrittäjyyden lähtökohdat ja tavoitteet Case: MV Laaksonen Oy	

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia yrittäjyyden lähtökohtia ja tavoitteita yrityksessä MV Laaksonen Oy. Työn tavoitteena oli selvittää yrityksen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat.

Tutkimus jakaantui kahteen osaan, teoriaosaan ja tutkimusosaan. Teoriaosassa käsitellään yrittäjyyden taustoja ja lähtökohtia. Teoreettisen osan tavoitteena on selvittää yrittäjyyttä. Teorian avulla eritellään mitä sisältyy yrityksen perustamiseen ja mitä tulisi suunnitella ja ottaa huomioon. Tutkimuksen teoria-aineisto on kerätty eri yrittäjyyskirjoista.

Tutkimus toteutettiin SWOT-analyysin avulla. SWOT-analyysi laadittiin ja analysoitiin yhdessä yrityksen perustajan kanssa.

Tutkimuksessa selvisi, että yrityksellä on hyvät mahdollisuudet ja vahvuuksia löytyy. Yrityksellä on myös vankka tuki takana, joka on tärkeää yrityksen toiminnalle.

Loppuyhteenvetona voidaan sanoa, että yrityksen tulevaisuuden näkymät ovat hyvät ja yritystoiminta ei vaadi riskinottoja eli se on yrittäjälle melko riskitöntä.

Avainsanat yrittäjyys, vahingontarkastus, ajoneuvovahingot, tarkastus, vakuutus

Sivut 30 s.

VALKEAKOSKI
Degree Programme in Industrial Management

Author	Tiia Laaksonen	Year 2012
Subject of Bachelor's thesis	Backgrounds and objectives of entrepreneurship Case: MV Laaksonen Oy	

ABSTRACT

The purpose of the thesis was to study the philosophy behind entrepreneurship in company MV Laaksonen Oy. The aim was to find out company's strengths, weaknesses, opportunities and threats.

The study was divided into two parts, the theory and empiric sections. The theory sections included the different backgrounds of entrepreneurship. The theoretic aim is to analyze what the entrepreneurship is. With the help of theories, you can separate what includes in starting a company and what should be planned and noticed. The theoretic material for this study has been taken from different literature on entrepreneurship.

The thesis was carried out with the help of SWOT-analysis. The SWOT-analysis was conducted together with the company's owner. We also analyzed the results together.

This research showed that the company has good opportunities and many strengths. The company has also strong support behind which is important to the company's actions.

As a conclusion, you can say that the company's future are good and the business does not any require risk-taking, thus it is relatively risk-free.

Keywords entrepreneurship, damage inspection, vehicle damage, inspection, insurance

Pages 30 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	YRITTÄJYYS JA YRITYKSET	2
2.1	Kuluttajan näkökulma	2
2.2	Yrittäjän näkökulma.....	2
2.3	Yritystoiminnan perustekijät	3
3	YRITYKSEN PERUSTAMINEN.....	4
3.1	Asiantuntijat neuvovat yrityksen perustamisessa.....	4
3.2	Yritysmuodot ja yritysmuodon valinta.....	5
3.2.1	Yksityinen elinkeinonharjoittaja	5
3.2.2	Avoin yhtiö.....	5
3.2.3	Kommandiittiyhtiö	6
3.2.4	Osuuskunta	7
3.2.5	Osakeyhtiö.....	7
4	OSAKEYHTIÖN PERUSTAMINEN.....	9
4.1	Osakassopimus, osakkeiden merkintä ja yhtiöjärjestys	9
4.2	Osakeyhtiöltä vaadittavat ilmoittautumiset.....	10
5	YRITTÄJÄ- JA TYÖNTEKIJÄMAAILMAN EROT.....	12
5.1	Töiden ja asiakkaiden hankinta.....	12
5.2	Työaika, lomat ja palkka	13
5.3	Liiketoiminnan ja työyrityksen ominaisuuksia.....	14
6	YRITYKSEN TULOSTEKIJÄT.....	16
6.1	Strateginen kolmiodraama.....	17
6.2	Mikä tekee perusyrittäjästä superyrittäjän?.....	18
7	VAHINGONTARKASTUSTOIMINTA: CASE MV LAAKSONEN OY	20
7.1	YVL – yksityisten vahinkotarkastajien liitto ry	20
7.2	Yrittäjyys: MV Laaksonen Oy	21
7.2.1	Yrityksen perustaminen.....	22
7.2.2	Yrityksen tavoitteet	22
7.3	Riskienhallinta.....	23
7.4	SWOT-analyysi.....	25
8	POHDINNAT.....	29
	LÄHTEET	30

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössä tutkitaan yrittäjyyttä vahingontarkastustoimintaa harjoittavan yrityksen näkökulmasta. Työn teoriaosassa käsitellään yritystoimintaa, sen perusteita ja lähtökohtia. Tutkimusosassa laadittiin yrityksestä SWOT-analyysi, joka analysoitiin. Opinnäytetyön tutkimusosan tarkoituksena on selvittää tutkittavan yrityksen MV Laaksonen Oy:n vahvuudet, mahdollisuudet, heikkoudet ja uhat.

MV Laaksonen Oy on joulukuussa 2011 perustettu yhden miehen työyrittäjä, jonka päätoimialana on riskin- ja vahingonarviointi, tarkemmin määriteltynä ajoneuvovahinkotarkastukset. Yritys kuuluu yksityisten vahingontarkastajien liittoon, joka tuottaa puolueetonta vahingontarkastustoimintaa. Liittoon valitaan jäseniä tarpeen mukaan ja heiltä vaaditaan tarkastustoimintaan soveltuvat riittävät tiedot ja taidot.

Asiakkaat muodostuvat pääasiassa vakuutusyhtiöistä, jotka ostavat vahingonarviointipalveluita yksityisiltä tarkastajilta. Yksityisten vahingontarkastajien kilpailuetuna on nopeus, helppo saatavuus ja joustavuus. He tuottavat myös täysin puolueetonta vahingontarkastustoimintaa, joka on riippumatonta ajoneuvoalan kaupasta, korjaamotoiminnasta ja muusta vastaavasta ajoneuvoalaan liittyvästä kaupallisuudesta.

MV Laaksonen Oy:n ja yksityisten vahingontarkastajien liiton tarkemmat esittelyt ovat opinnäytetyön tutkimusosan alussa, luvussa seitsemän. SWOT-analyysin tulokset ovat myös luvussa seitsemän. Opinnäytetyön pohdinnat ovat viimeisessä luvussa kahdeksan.

2 YRITTÄJYYS JA YRITYKSET

Pääasiallisesti yritykset luovat työpaikkoja. Pitkällä aikavälillä yritysten merkitys työllistäjänä tulee kasvamaan entisestään. Tämä kehitys on seurausta siitä, että julkinen sektori karsii työpaikkojaan ja työtehtäviään ja näin ollen työllistää entistä vähemmän. Tämän kehityksen myötä siirtyy vastuu työllistämisestä entistä enemmän yrityssektorille. (Sutinen 1998, 3.)

Yritykset mahdollistavat resurssien tehokkaan käytön. Tehokkuudella tarkoitetaan työtätekevän henkilön aikaansaannosten määrää suhteessa käytettyyn aikaan. Tehokkuus lähtee liikkeelle motivaatiosta. Yrittämistä tehokkaampaa motivaation lähde työntöelle ei ainakaan toistaiseksi ole löytynyt. (Sutinen 1998, 4.)

Yritykset maksavat suurimman osan julkisista menoista, suoraan ja välillisesti. Yritykset toimivat kehityksen moottorina ja innovaatioiden lähteenä. Kilpailulla on kehitystä edistävä vaikutus ja tästä syystä yritysten on juostava lujaa jo pelkästään pysyäksensä paikallaan. (Sutinen 1998, 4.)

2.1 Kuluttajan näkökulma

Yrityksien tehtävänä on tuottaa palveluja ja tuotteita asiakkaille. Yritykset tuottavat tehokkaasti elämisen kannalta välttämättömiä hyödykkeitä. (Sutinen 1998, 5.)

Yritykset antavat kuluttajalle mahdollisuuden valita ja erottua massasta. Tehokkuuden ja kilpailun kautta yritykset antavat kuluttajalle mahdollisuuden ulkoisen elämänlaadun parantamiseen, koska kilpailu pienentää yksikköhintoja. Hintojen laskun kautta kuluttaja voi käytettävissä olevilla varoillaan hankkia entistä enemmän erilaisia tuotteita ja palveluja. (Sutinen 1998, 5.)

Kuluttaja äänestää ostopäätösten myötä ja vaikuttaa ostopäätöksellään siihen minkä näköinen maailma on lähitulevaisuudessa. Ihmiset ja ihmisryhmät ohjaavat ostopäätöksillään yritysten käyttäytymistä. (Sutinen 1998, 5.)

2.2 Yrittäjän näkökulma

Yritystoiminta antaa toimeentulon yrittäjälle. Yrittäjän toimeentulo ei kuitenkaan ole keskimääräisesti niin leveä kuin kuvitellaan. Se on kuitenkin tosiasia, että yrittäjällä on onnistuessaan mahdollisuus ansaita paremmin kuin missään työsuhteessa olisi mahdollista. Rikastuneita yrittäjäksi ryhtyneitä on kuitenkin pieni osa. (Sutinen 1998, 5.)

Yrittäjälle yritystoiminta on elämäntapa. Yrittämisestä muodostuu yrittäjälle oma filosofiansa eli ajattelutapa. (Sutinen 1998, 5.)

Yrittäminen on myös keino päästä eteenpäin ja saada yhteiskunnallista arvostusta. Ihmisellä on luonnostaan tarve saada kokea arvostusta kanssaihmisiltä. Jotta voimme olla tyytyväisiä itseemme, tarvitsemme arvostusta. Osa meistä tarvitsee sitä enemmän ja osa vähemmän. Yrittäminen antaa yrittäjälle mahdollisuuden kokeilla rajojaan ja hyväksikäyttää täysin oma osaaminen. (Sutinen 1998, 5.)

2.3 Yritystoiminnan perustekijät

Kysynnän saa aikaan kuluttajien tarpeet, joita ovat todelliset tai luodut tarpeet. Tämä taas saa aikaan kilpailua tuotteiden valmistajien kesken. Kilpailussa menestyvät yritykset tuottavat voittoa, jos eivät heti niin ainakin pitkällä aikavälillä. Voitto on edellytys yrityksen jatkuvuudelle, koska ilman sitä yritystoiminnan jatkuminen ei ole mahdollista. (Sutinen 1998, 7.)

Jokaisella meistä on joukko tarpeita, joita pyrimme tyydyttämään. Osa tarpeista on tiedostettuja, osa tiedostamattomia. Tiedostettujen tarpeiden kysyntä syntyy yleensä automaattisesti. Tiedostamattomien tarpeiden tyydyttämiseen tarvitaan usein ulkopuolinen ärsyke. Tavallisin ärsyke on mainonta. Mainonnalla pystytään siis vaikuttamaan erittäin hyvin tiedostamattomiin tarpeisiin. (Sutinen 1998, 8.)

Tunnetuin tarpeita selittävästä teorioista on alla kuvattu Abraham Maslowin luoma tarvehierarkia, kuvio 1.

Maslowin (1943) tarvehierarkia

Kuvio 1. Maslowin tarvehierarkia (Sutinen 1998, 8.)

Ajatus, johon Maslowin tarvehierarkia perustuu on se, että ihmisen tarpeet rakentuvat kerroksittain. Yksilö tavoittelee ylempiä ja ylempiä tasoja sen mukaan, miten tietyt tarpeet tulevat tyydytetyiksi. (Sutinen 1998, 9.)

Nälkä, rahapula ja arvostuksen tarve ovat perustarpeita, jotka ovat vallalla kaikki samanaikaisesti. Nämä tarpeet saavat aikaiseksi kysyntää. Henkilöstä riippuen edellä mainitut tarpeet voivat saada kysyntää HK:n siniselle, ässäarvoille sekä BMW:lle. (Sutinen 1998, 9.)

Yrityksen perustehtävä on voiton tuottaminen. Perimmäinen syy yrityksen perustamiselle on voitto. Voittoa tarvitaan muun muassa omistajan tai omistajien riskinottamisen palkitsemiseen, investointeihin, yrityksen kasvuun ja reserviksi pahojen päivien varalle. (Sutinen 1998, 13.)

3 YRITYKSEN PERUSTAMINEN

Tässä luvussa käydään pintapuolisesti läpi yrityksen perustamista. Tarkemmassa tarkastelussa on osakeyhtiön perustaminen.

Lähtökohtana yrityksen perustamiselle on halu ja tahto toimia yrittäjänä. Yrittäjäksi ryhtyminen on tietoinen valinta ja sitä on harkittava huolella. Ennen perustamispäätöstä on tarpeellista punnita eri vaihtoehtoja ja miettiä omaa soveltuvuutta riskien ottamiseen ja itsenäiseen toimintaan. (Holopainen 2012, 12.)

Yrityksen perustaminen ja menestyksekkäs hoitaminen perustuu hyvään ja toimivaan liikeideaan. Liikeidea on kuvaus yrityksen tavasta menestyä ja ansaita rahaa omalla toimialalla. (Holopainen 2012, 12.)

Kun aloitetaan liikeidean laatiminen, on etsittävä vastaukset liikeidean suurille kysymyksille: Mitä yritys tekee? Mikä on sen tuote tai palvelu? Miksi yritys menestyy? Mikä on sen asiakaskunta? Mitkä ovat sen kilpailijat? (Puustinen 2004, 50.)

3.1 Asiantuntijat neuvovat yrityksen perustamisessa

Useimmat yritystä perustavat asioivat ainakin Uusyrityskeskukseen, TE-keskuksen, Patentti- ja rekisterihallituksen sekä verohallinnon kanssa. Suomessa toimii Uusyrityskeskuksia ja ne tarjoavat maksutonta neuvontaa, joka nojaa elinkeinoelämän asiantuntijoiden osaamiseen. Uusyrityskeskusten rahoitukseen osallistuvat yksityisen sektorin lisäksi valtio ja kunnat. Uusyrityskeskusten verkostossa toimii myös erikoistuneita sektoreita, kuten naisyrittäjakeskus ja Maaseutuyrittäjyyden edistämiskeskus. (Puustinen 2004, 55.)

Uusyrityskeskusten toimintamalli on lähtöisin Iso-Britanniasta. Uusyrityskeskuksen toimintamalli on siirtää toimivien yrittäjien osaaminen aloittelijoille. Asiantuntijoiden kanssa voi mennä keskustelemaan esimerkiksi liikeideasta ja yhtiömuodosta. Asiantuntijan tehtävänä on kuunnella, kommentoida ja antaa neuvoja. Asiantuntija löytää useimmiten asioita, joita ei olisi muuten tullut ajatelleeksi. Hän tietää millaisia, tukia tai avustuksia aloittava yritys voi saada, esimerkiksi starttirahaa (TE-keskus). (Puustinen 2004, 55.)

Uusyrityskeskus opastaa tuloslaskelmien ja markkinointisuunnitelmien teossa, lupa- ja eläkeasioissa sekä toimitilaratkaisuissa. Uusyrityskeskus antaa myös lausuntoja rahoittajille. TE-keskuksista saa neuvoja myös vien-

tiin tai rahoitukseen liittyviin asioihin tai ainakin ohjauksen näistä asioista paremmin perillä olevien henkilöiden puheille. (Puustinen 2004, 56.)

3.2 Yritysmuodot ja yritysmuodon valinta

Yritysmuodon valintaan vaikuttavat monet tekijät. Tekijöitä ovat muun muassa päätöksentekoon, vastuuseen ja verotukseen liittyvät kysymykset. Perustajan kannattaa selvittää yritysmuotoon ja sen valintaan liittyviä kysymyksiä alan asiantuntijoiden kanssa. Yritysmuodon valintaan vaikuttavat muun muassa seuraavat tekijät: perustajien lukumäärä, pääoman tarve, vastuu, toiminnan joustavuus, yrityksen jatkuvuus ja laajenemismahdollisuudet, voitonjako ja tappion kattaminen. (Holopainen 2012, 22.)

3.2.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja

Luonnollinen henkilö voi toimia yksityisenä elinkeinonharjoittajana, jos asuinpaikkana on Euroopan talousalue (ETA-alue), muut tarvitsevat Patentti- ja rekisterihallituksen luvan. Ainoa toimitus on yrittäjä itse ja perustamiseen tarvittavalle pääomalle ei ole minimimäärää. Yksityiselle elinkeinonharjoittajalle ei ole laissa määräyksiä tilintarkastuksesta. (Holopainen 2012, 23.)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja edustaa yritystä itse. Hän voi valtuuttaa henkilön prokuristikseen antamalla hänelle valtakirjan. Prokuristi saa kaikessa, mikä kuuluu päämiehen liikkeen harjoittamiseen, toimia hänen puolestaan ja kirjoittaa päämiehen toiminimen. Prokuristi ei saa ilman erityistä valtuutusta luovuttaa päämiehen kiinteää omaisuutta tai tontinvuokraoikeutta eikä hakea kiinnitystä niihin. Prokuristi voidaan ilmoittaa merkittäväksi kaupparekisteriin. (Holopainen 2012, 24.)

Yksityisen elinkeinonharjoittajan ilmoittautuessa kaupparekisteriin edellytetään, että yrityksellä on edustaja, jolla on oikeus ottaa vastaan haasteita ja tiedoksiantoja yrityksen puolesta. Edustajan kotipaikan on oltava Suomessa ja hänet on ilmoitettava merkittäväksi kaupparekisteriin. Jos elinkeinonharjoittajan asuinpaikka on Euroopan talousalueella, ei erillistä edustajaa tarvita. (Holopainen 2012, 24.)

3.2.2 Avoin yhtiö

Avoimen yhtiön yhtiömiehiä tulee olla vähintään kaksi. Yhtiömiehet voivat olla joko luonnollisia henkilöitä tai yhteisöjä, kuten muita yhtiöitä. Vähintään yhdellä avoimen yhtiön yhtiömiehellä on oltava asuinpaikka tai jos yhtiömies on oikeushenkilö, kotipaikka ETA-alueella. Muussa tapauksessa Patentti- ja rekisterihallituksen lupa on haettava kaikille yhtiömiehille, jotka eivät ole ETA-alueelta. Jos yhtiömiesten lukumäärä vähenee toiminnan aikana yhteen eikä se vuoden kuluessa nouse tästä kahteen, yhtiö katsotaan purkautuneeksi. (Holopainen 2012, 24.)

Avoimessa yhtiössä ei ole pakollisia toimielimiä. Avoimessa yhtiössä voi kuitenkin olla toimitusjohtaja, hallitus ja yhtiömiesten kokous, jos näistä

on sovittu. Jos yhtiölle on valittu toimitusjohtaja, niin se pitää ilmoittaa kaupparekisteriin. Avoin yhtiö voidaan perustaa ilman rahapanosta. (Holopainen 2012, 24.)

Tilintarkastajia ei tarvitse valita avoimessa yhtiössä ellei lainsäädäntö, avoimen yhtiön yhtiösopimus tai yhtiömiehet edellytä valintaa. Tilintarkastaja voidaan jättää valitsematta avoimessa yhtiössä, jos sekä päättyneellä, että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on täyttynyt enintään yksi seuraavista edellytyksistä:

- 1) taseen loppusumma ylittää 100.000 €
- 2) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200.000 €:a
- 3) palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä. (Holopainen 2012, 25.)

Jokaisella yhtiömiehellä on oikeus edustaa ja kirjoittaa sen toiminimi yhtiön toimialaan kuuluvissa asioissa. Oikeutta yhtiön edustamiseen ja sen toiminimen kirjoittamiseen voidaan rajoittaa tai poistaa siten, että oikeus poistetaan yhdeltä tai useammalta yhtiömieheltä taikka siten, että se on kahdella tai useammalla yhtiömiehellä yhdessä. Rajoitukseen voidaan vedota ennen sitä päivää, jona sen merkitsemisestä kaupparekisteriin kuulutettiin. Vedota voidaan vain sellaista ulkopuolista henkilöä kohtaan, joka tiesi rajoituksesta. Prokuran antavat kaikki yhtiömiehet yhdessä. Avoimella yhtiöllä tarvitsee olla edustaja, jolla on oikeus ottaa vastaan haasteita ja muita tiedoksiantoja yhtiön puolesta. (Holopainen 2012, 26.)

3.2.3 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiön perustajia tulee olla kaksi tai useampia, joista vähintään yhden on oltava vastuunalainen yhtiömies ja vähintään yhden ääneton yhtiömies. Yhtiömiehet voivat olla joko luonnollisia henkilöitä tai yhteisöjä. Vähintään yhdellä kommandiittiyhtiön vastuunalaisella yhtiömiehellä on oltava asuinpaikka ETA-alueella. (Holopainen 2012, 27.)

Kommandiittiyhtiössä ei ole pakollisia toimielimiä. Jos toimitusjohtaja on valittu, on hänet ilmoitettava kaupparekisteriin. Äänettömän yhtiömiehen on suoritettava yhtiölle panos. Panoksen on oltava omaisuuspanos, työpanos ei riitä. Vastuunalaiselta yhtiömieheltä riittää työpanos. Tilintarkastajia ei tarvitse valita, ellei lainsäädäntö, kommandiittiyhtiön yhtiösopimus tai yhtiömiehet niin edellytä. (Holopainen 2012, 27.)

Vastuunalaisilla yhtiömiehillä on oikeus edustaa yhtiötä ja kirjoittaa sen toiminimi yhtiön toimialaan kuuluvissa asioissa. Äänettömällä yhtiömiehellä ei ilman eri valtuutusta ole oikeutta edustaa yhtiötä eikä hänellä ole kelpoisuutta ottaa vastaan yhtiölle osoitettua haastetta tai muuta tiedoksiantoa. Oikeutta yhtiön edustamiseen voidaan yhtiömiesten sopimuksella rajoittaa siten, että oikeus poistetaan yhdeltä tai useammalta yhtiömieheltä taikka siten, että se on kahdella tai useammalla yhtiömiehellä yhdessä. Prokuran antavat vastuunalaiset yhtiömiehet yhdessä. Yhtiöllä täytyy olla edustaja, jolla on oikeus ottaa vastaan haasteita ja muita tiedoksiantoja yhtiön puolesta. (Holopainen 2012, 29.)

3.2.4 Osuuskunta

Osuuskunnan perustajia tulee olla ainakin kolme. Perustajat voivat olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Myös ulkomaalainen voi olla osuuskunnan perustajana, asuinpaikalla tai kansalaisuudella ei perustamisen kannalta ole merkitystä. Vaajavaltainen tai konkurssissa oleva ei voi olla osuuskunnan perustajana. (Holopainen 2012, 34.)

Osuuskunnalla on oltava hallitus, johon kuuluu yhdestä seitsemään jäsentä, ellei säännöissä toisin määrätä. Jos hallituksessa on jäseniä vähemmän kuin kolme, niin silloin pitää olla yksi varajäsen. Hallituksen jäsenistä vähintään yhdellä tulee olla asuinpaikka ETA-alueella. Kun hallituksessa on enemmän kuin yksi jäsen, niin yhden heistä on toimittava puheenjohtajana. Hallituksen valitsee pääsääntöisesti osuuskunnan kokous. Hallituksen jäseneltä on saatava päivätty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään. (Holopainen 2012, 34.)

Osuuskunnalla voi olla hallintoneuvosto. Hallintoneuvostossa on oltava vähintään kolme jäsentä. Vähintään yhdellä jäsenistä tulee olla asuinpaikka ETA-alueella ellei Patentti- ja rekisterikeskus myönnä lupaa poiketa tästä. Kokous valitsee osuuskunnalle hallintoneuvoston. Neuvoston jäseneltä ja varajäseneltä tulee olla päivätty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään. (Holopainen 2012, 35.)

Osuuskunnan kokous käyttää kaikissa asioissa jäsenten päättämisvaltaa. Osuuskunnan säännöissä kuitenkin voidaan määrätä, että päätösvaltaa käyttää jäsenten valitsema edustajisto. Osuuskunnalla voi olla toimitusjohtaja, jos säännöissä niin määrätään tai jos hallitus niin päättää. Osuuskunta päättää säännöissään osuusmaksun suuruudesta. Osuusmaksujen tulee olla samansuuruiset keskenään. Osuusmaksut muodostavat osuuspääoman. Tilintarkastajia ei tarvitse olla, ellei lainsäädäntö tai osuuskunnan säännöt edellytä valintaa. (Holopainen 2012, 35.)

Hallitus edustaa osuuskuntaa ja kirjoittaa sen toiminimen. Jos toimitusjohtaja on valittu, niin hänellä on oikeus hoitaa osuuskunnan päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Osuuskunnan säännöissä voi olla määräys, että hallituksen jäsenellä tai toimitusjohtajalla on oikeus toiminimen kirjoittamiseen. Hallitus voi myös antaa oikeuden jäsenelleen. Toiminimen kirjoitusoikeutta voidaan myös rajoittaa, niin että kahdella tai useammalla henkilöllä on vain yhdessä oikeus kirjoittaa toiminimi. Muuta rajoitusta ei saa merkitä kaupparekisteriin. Prokuran antaa hallitus, ellei sen antaminen sääntöjen mukaan kuulu hallintoneuvostolle. Osuuskunnalla on myös oltava edustaja. (Holopainen 2012, 38.)

3.2.5 Osakeyhtiö

Osakeyhtiön pakollinen toimielin on hallitus. Hallituksessa tulee olla yhdestä viiteen varsinaista jäsentä, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Osakkeenomistajille ei osakeyhtiölaki aseta asuinpaikka- tai kotipaikka-vaatimuksia. Jos osakeyhtiön hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme jäsentä, on hallituksessa oltava ainakin yksi varajäsen. Jos hallituksessa on

useita jäseniä, puheenjohtaja tulee valita. Hallituksen jäsenenä ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen, eikä sellainen henkilö, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka oikeustoimikelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa tai liiketoimintakiellossa. Vähintään yhdellä hallituksen jäsenellä on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella. (Holopainen 2012, 30.)

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet on ilmoitettava kaupparekisteriin. Hallituksen jäsenen toimikausi yksityisessä osakeyhtiössä on toistaiseksi voimassa oleva, ellei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Osakeyhtiön toimikausi päättyy ja uuden jäsenen toimikausi alkaa uuden jäsenen valinnasta päättyvän yhtiökokouksen päättyessä, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. (Holopainen 2012, 30.)

Osakeyhtiöön voidaan valita toimitusjohtaja, mutta se ei ole välttämätöntä. Hallitus valitsee toimitusjohtajan. Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa. Jollei osakeyhtiöjärjestyksessä toisin määrätä, niin päätökset tehdään annettujen äänten enemmistöllä. (Holopainen 2012, 30.)

Yksityisen osakeyhtiön pääoman tulee olla vähintään 2 500 euroa ja julkisen osakeyhtiön pääoma vähintään 80 000 euroa. Tilintarkastaja voidaan tilintarkastuslain mukaan jättää valitsematta osakeyhtiössä, jossa sekä päättyneellä että sitä edeltäneellä tilikaudella on täyttynyt enintään yksi seuraavista edellytyksistä:

- 1) taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
- 2) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa tai
- 3) palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä. (Holopainen 2012, 31.)

Osakeyhtiön edustajan virkaa hoitaa osakeyhtiölain nojalla hallitus. Hallitus vastaa, että osakeyhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Prokuran voi antaa hallitus. Prokura voidaan antaa nimetylle henkilölle, niin että hänellä on oikeus edustaa osakeyhtiötä yksin. Se voidaan antaa myös usealle henkilölle siten, että he voivat edustaa osakeyhtiötä vain yhdessä. Prokuristi saa kaikessa, mikä kuuluu päämiehen liikkeen harjoittamiseen, toimia päämiehen puolesta. Prokuristi ei saa ilman erityistä valtuutusta luovuttaa päämiehen kiinteää omaisuutta tai tontin vuokraoikeutta eikä hakea kiinnitystä niihin. Prokuristi voidaan merkitä kaupparekisteriin. (Holopainen 2012, 34.)

4 OSAKEYHTIÖN PERUSTAMINEN

Osakeyhtiön perustamisen vaiheet ovat seuraavat: perustamissopimuksen ja yhtiöjärjestyksen laatiminen (yhtiöjärjestys sisällytettävä perustamissopimukseen tai laitettava liitteeksi perustamissopimukseen), osakkeiden merkintä, pankkitilin avaaminen, osakkeiden maksaminen ja osakeyhtiön kaupparekisteriin ilmoittaminen ja rekisteröinti. Osakeyhtiö syntyy juridisesti, kun se on merkitty kaupparekisteriin. (Holopainen 2012, 42.)

Osakeyhtiön perustamisesta on laadittava perustamissopimus, jonka allekirjoittavat kaikki osakkeenomistajat. Allekirjoituksella osakkeenomistaja merkitsee perustamissopimuksessa ilmenevän määrän osakkeita. Merkitä ei voi peruuttaa sen jälkeen, kun kaikki osakkeet on merkitty, jollei toisin sovita. (Holopainen 2012, 42.)

Johdon jäsenten ja tilintarkastajien toimikausi ja tehtävät alkavat perustamissopimuksen allekirjoittamisesta.

Perustamissopimuksessa on oltava

- 1) sopimuksen päivämäärä
- 2) kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet
- 3) osakkeesta yhtiölle maksettava määrä (merkintähinta)
- 4) osakkeen maksuaika
- 5) yhtiön hallituksen jäsenet. (Holopainen 2012, 42.)

Jos osakkeiden merkintähinta maksetaan rahan sijasta osittain tai kokonaan apporttiomaisuudella, on sillä oltava luovutushetkellä vähintään maksua vastaava taloudellinen arvo yhtiölle. Esimerkiksi kiinteistö voidaan laittaa apportiksi omaisuudeksi. Sitoumusta työn tai palvelun suorittamisesta ei voida käyttää apporttina. (Holopainen 2012, 43.)

4.1 Osakassopimus, osakkeiden merkintä ja yhtiöjärjestys

Osakeyhtiön osakkaiden välinen sopimus on nimeltään osakassopimus, jossa säännellään osakkeenomistajien keskinäisistä suhteista, oikeuksista ja velvollisuuksista yhtiössä. Yhtiö voi myös olla osakassopimuksen osapuolena, jolloin sopimuksessa voidaan sopia myös yhtiön ja osakkeiden keskinäisistä suhteista. (Holopainen 2012, 43.)

Osakepääomaa ei tarvitse jakaa useaan osakkeeseen, yksi osake riittää. Osakkeenomistaja merkitsee allekirjoituksellaan perustamissopimuksesta ilmenevän määrän osakkeita. Osakkeen merkintähinta merkitään osakepääomaan, jollei sitä ole perustamissopimuksessa määrätty merkittäväksi osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. (Holopainen 2012, 44.)

Osakkeista maksettavan määrän on oltava yhtiön omistuksessa ja hallinnassa ennen kuin osakeyhtiö ilmoitetaan kaupparekisteriin. Yhtiö on ilmoitettava kaupparekisteriin rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta, muutoin yhtiön perustaminen raukeaa. (Holopainen 2012, 44.)

Perustamissopimuksen tulee sisältää yhtiöjärjestys. Osakeyhtiö mahdollistaa lyhyen yhtiöjärjestyksen. Yhtiöjärjestyksessä tulee ainakin mainita

- 1) toiminimi
- 2) kotipaikkana oleva Suomen kunta
- 3) toimiala.

Toimiala, jolla toiminta vaatii elinkeinoluovan, toimialan muotoilu kannattaa tarkistaa lupaviranomaiselta. Jos yhtiö käyttää toiminimeään kaksi- tai useampikielisenä, toiminimen jokainen ilmaisu on mainittava yhtiöjärjestyksessä. Tilikaudesta on määrättävä joko perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä. (Holopainen 2012, 44.)

4.2 Osakeyhtiöltä vaadittavat ilmoittautumiset

Verohallinnolle on ilmoitettava yritystoiminnan aloittamisesta. Uusi alkava yritys ilmoittautuu samalla perustamisilmoituslomakkeella sekä Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin että Verohallinnon rekistereihin. Verohallinnon rekistereitä ovat ennakkoperintärekisteri, työnantajarekisteri ja arvonnäkövelvollistenrekisteri. Perustamisilmoituslomakkeella alkava yritys voi ilmoittaa myös ensimmäisen tilikauden arvioidun liikevaihdon sekä arvion verotettavasta tulosta. (Holopainen 2012, 69.)

Y-tunnuksen yritys saa, kun perustamisilmoitus kirjataan yritys- ja yhteisötietojärjestelmään. Tunnuksen saa selville kahden työpäivän kuluttua ilmoituksen jättämisestä ytj.fi-sivun tietopalvelusta, Patentti- ja rekisterikeskuksesta, verotoimistosta tai ELY-keskuksesta. (Holopainen 2012, 70.)

Ennakkoperintärekisteriin hakeudutaan perustamisilmoituksella ja sen tarkoitus on osoittaa, ettei suorituksen maksajan tarvitse tehdä maksusta ennakonpidätystä, vaan rekisteriin merkitty toimija huolehtii ennakkoverojen maksamisesta itse. Toimijat merkitään ennakkoperintärekisteriin heidän oman hakemuksensa perusteella. Kuuluminen ennakkoperintärekisteriin ei ole pakollista. Rekisteriin merkitään hakija, joka harjoittaa tai todennäköisesti ryhtyy harjoittamaan elinkeinotoimintaa, maataloutta tai muuta tulo- ja elinkeinotoimintaa muutoin kuin työsuhteessa. Ennakkoperintärekisteriin ei pääse, jos hakija on maksajaan nähden työ- tai virkasuhteessa. Rekisteristä voidaan poistaa asiakas, joka laiminlyö olennaisesti veronmaksun, kirjanpitovelvollisuuden tai muut verotukseen liittyvät velvollisuutensa. (Holopainen 2012, 69.)

Perustamisilmoituksessa arvioidaan mahdollisimman realistisesti ensimmäisen tilikauden liikevaihto ja verotettava tulo. Ilmoituksen perusteella Verohallinto laskee ennakkoveron yritykselle ja lähettää ennakkoverolipun ja tilillepanokortit ennakkoiden maksamista varten. (Holopainen 2012, 70.)

Verohallinnon työnantajarekisteriin ilmoitaudutaan, jos työnantaja maksaa säännöllisesti palkkoja. Työnantaja toimittaa työntekijän palkasta ennakonpidätyksen, maksaa palkan perusteella työnantajan sosiaaliturvamaksun ja tilittää maksut Verohallinnolle. Kun työnantaja on merkitty rekisteriin, Verohallinto lähettää ilmoituksen rekisteriin merkitsemisestä sekä verotiliviitenumeron ja kausiveroilmoituksen täyttöoppaan työnantaja-

suoritusten ilmoittamista varten ja maksamista varten. (Holopainen 2012, 71.)

Jokainen, joka harjoittaa liiketoiminnan muodossa tavaroiden ja palvelujen myyntiä, vuokrausta tai niihin rinnastettavaa toimintaa, on arvonlisäverovelvollinen, ellei laista löydy nimenomaista säännöstä verottoman myynnin tueksi. Tavarain tai palvelun myynti voi olla verotonta, jos

- myynti ei tapahdu Suomessa
- myynti ei tapahdu liiketoiminnan muodossa
- myyjään soveltuu yleishyödyllisiä yhteisöjä, uskonnollisia yhdistyksiä,
- vaikeavammaisia yrittäjiä ja vähäistä toimintaa koskeva poikkeussäännös
- kyseisen palvelun tai tavarain myynti on säädetty verottomaksi, tällaisia ovat
 - terveyden- ja sairaanhoito
 - sosiaalihuolto
 - yleissivistävä ja ammatillinen koulutus
 - rahoitus- ja VAKUUTUSPALVELUT
 - arpajaiset ja rahapelit
 - esiintymispalkkiot ja eräät tekijänoikeudet
 - tietynlaiset vesialukset ja kansainvälisessä lentoliikenteessä käytettävät ilma-alukset
- ulkomaille myyminen
- tavarain yhteisömyynti (Holopainen 2012, 98.)

Arvonlisäverovelvollinen ei ole liiketoiminnanharjoittaja, jos tilikauden (12 kk) liikevaihto on enintään 8 500 euroa. (Holopainen 2012, 72.)

Joissakin tapauksissa elinkeinon harjoittamista on rajoitettu. Elinkeinolaisissa luetellaan joukko elinkeinoja, joiden harjoittamiseen tarvitaan lupa viranomaiselta. Nämä elinkeinot luetellaan elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetussa laissa (27.9.1919/122). Lupa tulee pääsääntöisesti hankkia ennen toiminnan aloittamista ja sen myöntämisestä on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. (Holopainen 2012, 73.)

5 YRITTÄJÄ- JA TYÖNTEKIJÄMAAILMAN EROT

Yrittäjän ja työntekijän työpiirteillä on eroja. Mikä tekee yrittäjästä yrittäjän ja miten hän eroaa työntekijästä? Nämä ovat peruskysymyksiä, joilla päästään peruslähteille, mistä yrittäjyys muodostuu. Yrittäjän ja työntekijän eroa voi kuvata kuvion 2 mukaisesti

<u>Työmuoto</u>	<u>Työntekijä</u>	<u>Yrittäjä</u>
Työnhankinta	Työnantaja hoitaa	Itse hoidettava
Työnsisältö	Työnantaja määrää	määrittää itse
Työaika	Työaikalain mukaan	Omaehtoisesti
Lomat	Vuosilomalain mukaan	Omaehtoisesti
Palkka	Työehtosopimuksen pohjalta sovittu	Tuloksen/ mahdollisuuksien mukaan

Kuvio 2. Työntekijän ja yrittäjän töiden eroavaisuudet. (Lehti, Rope & Pyykkö 2007, 21.)

Kuvion perusteella näyttää siltä, että yrittäjällä on paljon enemmän mahdollisuuksia oman työnsä hallitsemiseen kuin mitä työntekijällä on. Näin asia periaatteessa onkin, vaikka yrittäjän mahdollisuudet tehdä puhtaasti omaehtoisia ratkaisuja töittensä suhteen on varsin rajallinen. Yrittäjän työntekijän sanelee varsin tiukasti yrityksen vaatima taloudellinen menestys kilpailluilla markkinoilla. (Lehti ym. 2007, 22.)

5.1 Töiden ja asiakkaiden hankinta

Yrittäjän keskeinen tehtävä on töiden ja asiakkaiden hankinta. Nämä kaksi käsitettä kytkeytyvät yhteen, sillä työt tulevat asiakkaiden kautta ja rahat yrityksen myyntityön avulla. Olennaisin ero yrittäjän ja työntekijän välillä on se, että yrittäjä itse vastaa töiden tai asiakkaiden hankinnasta eli siitä, kuinka paljon töitä on ja rahaa tulee yritykseen. Työntekijän ei yleensä tarvitse itse hankkia töitään, vaan työnantajan tehtävä on hankkia työt, johon työntekijä on palkattu. Työntekijän rooli töiden hankinnan suhteen on paljon huolettomampi (tilanne ei ole kaikissa työsuhteissa näin yksiselitteinen esim. provisiopalkkainen myyntityö). Työntekijän velvollisuutena on hoitaa ne työt, joista on työnantajan kanssa sovittu. (Lehti ym. 2007, 22.)

Työntekijän töiden sisällön määrää työnantaja, työehtosopimusten rajoissa. Kuitenkin tiettyssä määrin työtehtävät ja työntekijän vastuut on lainsää-

dännön ja työsopimusten puitteissa työnantajan määritettävissä. (Lehti ym. 2007, 23.)

5.2 Työaika, lomat ja palkka

Työaika on työnantajan määritettävissä työntekijälle, työaikalainsäädännön ja työehtosopimusten puitteissa. Työntekijä on lainsäädännön pohjalta oikeutettu vuosilomiin ja työnantajan on annettava kertyneet lomat loma-kauden puitteissa. Yrittäjä voi itse määrittää, kuinka paljon ja koska hän lomaansa pitää. Yrittäjän omaehtoisen loman pitäminen johtaa kolmenlaiseen peruskäytäntöön:

- Yrittäjä päättää pitää säännöllisesti tietyn pituisen loman.
- Yrittäjä pitää lomaa yrityksen hiljaisina hetkinä.
- Yrittäjällä ei ole mahdollista pitää lomaa taloudellisesta tilanteesta johtuen. (Lehti ym. 2007, 25.)

Vuosilomaa säännönmukaisesti pitävät yrittäjät ovat ymmärtäneet yritystoiminnan oikein, koska yrittäjä ei ole mikään kone, joka toimii vuoden ympäri 24 tuntia seitsemänä päivänä viikossa. Ihminen tarvitsee henkisesti virkistäviä hetkiä töistään. (Lehti ym. 2007, 25.)

Työntekijän palkka on työnantajan ja työntekijän välillä sovittu korvaus niiden minimirajojen yläpuolelle, mitkä laki määrää. Yrittäjän palkkaa ei mikään tai kukaan määrää, mutta lähinnä sen määrittää, kuinka paljon yrityksestä voidaan palkkaa nostaa. Työntekijälle maksetaan palkka pääsääntöisesti kerran tai kaksi kuukaudessa. Yrittäjälle maksetaan silloin, kun se on yritykselle tarkoituksenmukaista. (Lehti ym. 2007, 27.)

Yrittäjän palkkarakenteeseen liittyy muutamia kysymyksiä. Alla on näistä keskeisimmät:

- Paljonko yrittäjä maksaa itselleen palkkana? Kuinka paljon yrittäjä onnistuu maksamaan osinkoina, joka mahdollistaa joidenkin kohdalla edullisemmän verotuksen?
- Paljonko yrittäjä tulouttaa yrityksestä palkkana tai osinkoina? Paljonko yrittäjä jättää yritykseen sisään yrityksen tasearvoa kasvattamaan, jota voi käyttää esimerkiksi kehitysinvestointeihin tai tulouttaa itselle, mikäli yrittäjä päättää myydä yrityksen? (Lehti ym. 2007, 27.)

Vastuullinen yrittäjä jättää aina yhtiön voittotuloksesta sisään yritykseen. Näin hän

- varautuu mahdollisten pahojen päivien varalle.
- saa varallisuutta toiminnan vaatimiin investointeihin.
- pystyy tekemään kasvuun tarvittavia panostusirtiottoja, mikäli johdossa näin päätetään tehdä.
- saa kasvatettua yrityksen varallisuutta niin, että se on mahdollisena myyntihetkenä kiinnostavampi kauppakohde. (Lehti ym. 2007, 28.)

5.3 Liiketoiminnan ja yrityksen ominaisuuksia

Työ- ja liiketoimintaproblematiikkaa voidaan kuvata kuvion 3 avulla

<u>TARKASTELTAVA ASIA</u>	<u>TYÖYRITYS</u>	<u>LIIKETOIMINTA</u>
lähtökohta	itsensä työllistäminen	maksimi tulos
perussisältö	töiden hankkiminen omaa osaamista kaupaten	tuotteistaminen ja tuotteiden kauppaaminen
kaupattava tuote	osaamisalihankinta	oma tuote
tulevaisuuden tavoite	vakaa/varma toimeentulo	kasvu
omistajan rooli	työntekijä	johtaja
ammattivaade	ammattiosaaja	liiketoimintaosaaja

Kuvio 3. Työ- ja liiketoiminnan ominaispiirteet. (Lehti ym. 2007, 48.)

Kuvion 3 mukaisia yritysmallien eroavuuksia voidaan kiteyttää seuraavasti:

- **Perustamisen motiivi** on työ- ja liiketoiminnassa saada hankittua elintulo omasta osaamisesta työmarkkinoilla. Liiketoiminnassa se on selkeästi taloudellinen markkinoilla näkyvä mahdollisuus, jossa perustajat uskovat pitkässä juoksussa pystyvänsä tekemään tuottavaa liiketoimintaa.
- **Perustajan osaaminen** on työ- ja liiketoiminnassa siinä toimialassa, mitä hän lähtee tekemään (parturikampaamo, taksitoiminta jne.) Se mitä muuta liiketoimintaosaamista kyseinen toiminta vaatii (taloushallinto, kirjanpito, markkinointi myynti, sopimukset yms.) ei yleensä työ- ja liiketoiminnan perustajalle ole keskeinen vahvuus, vaan se joudutaan osin hankkimaan perustoiminnan tueksi. Liiketoimintayritysten perustajilla tulisi olla hyvä ja laaja-alainen business-osaaminen.
- **Yrityksen tehtävä** työ- ja liiketoiminnassa on helpottaa oman osaamisen kauppaamista ja taloudellisen tuloksen kannalta optimoida saatava ansiotulo yrittäjälle. Liiketoiminnassa tehtävä liittyy yrityksen taloudellisen tuloksen maksimointiin, joka tuottaa omistajille taloudellista hyvinvointia joko osinkoina tai myöhemmin yrityskaupan myötä. (Lehti ym. 2007, 52.)

- **Omistajan rooli** työyrityksessä on toimia ensisijaisesti työntekijänä, jonka kautta tulee elintulo itselle ja yritykseen. Liiketoiminnassa omistajan roolina on vahtia sijoituksensa tuottavuutta.
- **Yrityksen tulostittari** on työyrityksessä se, kuinka hyvin yrittäjä on oman elintulonsa kyennyt yrityksen kautta hankkimaan. Liiketoiminnassa tulostittareina käytetään kaikkia klassisia yrityksen taloudellisen tuloskyvyn osoittamia mittareita ja niiden kehittymistä kuten
 - aikaansaatu voitto
 - voitto sijoitetulle pääomalle
 - yrityksen velkaantumisaste tai omavaraisuusaste.
 - maksuvalmius
 - kasvu jne.

Lähtökohtana on se, että näiden taloustittareiden paranemispyrkimyksen kautta yrityksen omistajat hallituksesta ja yhtiökokouksesta käsin yrittävät yrityksensä toimintaa ohjata. (Lehti ym. 2007, 52.)

6 YRITYKSEN TULOSTEKIJÄT

Yrityksen tulostekijät ovat moninaiset. Jos asiaa tarkastelee yrityksen näkökulmasta, niin tällöin yrityksen ydintulokseksi voisi määrittää sen, kuinka yrityksen kautta yrittäjä on pystynyt saavuttamaan ne tavoitteet, jotka on asetettu. Tämän näkökulman mukaan onnistunut yritystulos voisi olla:

- **Harrasteyritykselle** se, että saadaan mielekästä sisältöä ja tekemistä, niin että yrityksen taloudellinen puoli on säällisessä tasossa.
- **Elämäntapayritykselle** se, että saadaan hieman lisää henkilökoh- taista tuloa siitä asiasta, mitä on muun toiminnan ohella yrityksen- kautta tehty.
- **Työyritykselle** se, että saadaan yrityksen kautta sellainen ansiotu- lo, että sillä elää ja yrittäjä itse on omaan elämäänsä tyytyväinen.
- **Liikkeyritykselle** se, että yrityksen tulosohjaiset ja muut asetetut liiketoimintatavoitteet on pystytty saavuttamaan ja sitä kautta yri- tys on täyttänyt sen tehtävän, jota varten se on perustettu. (Lehti ym. 2007, 129.)

Yritykseen asetettavat tulostavoitteet voidaan jakaa kolmeen elementtiin, jotka kytkeytyvät toisiinsa:

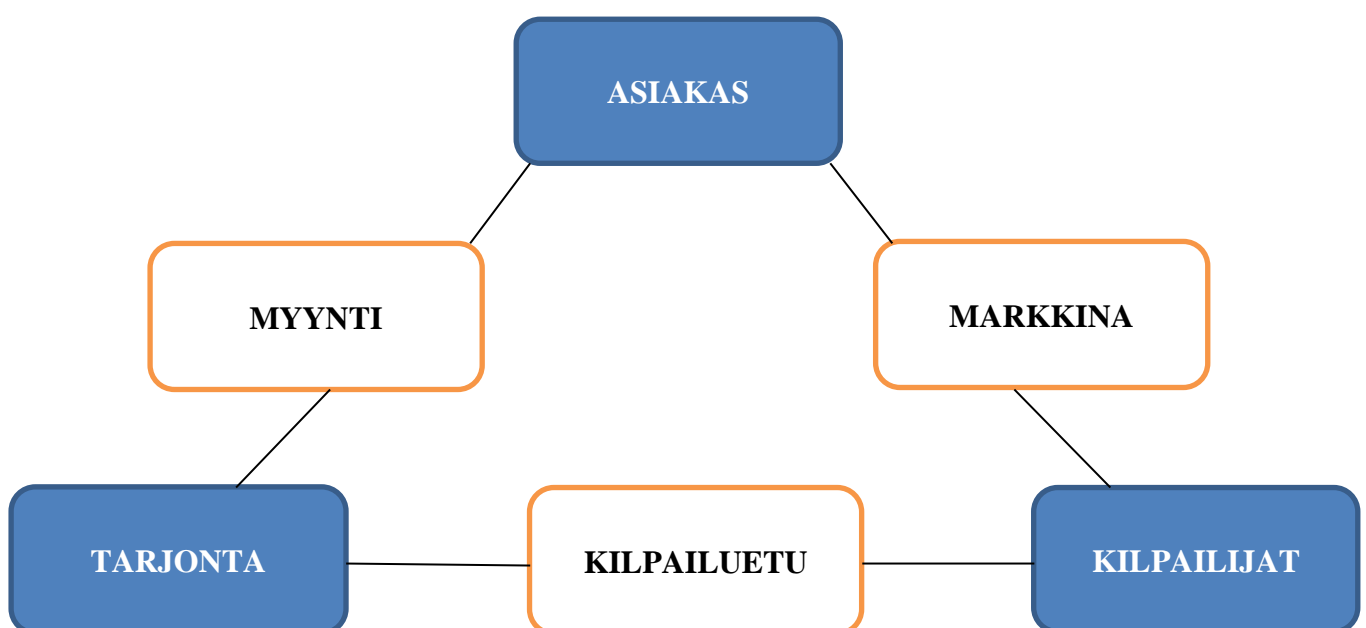
- markkinatulokset
- voittotulokset
- jatkuvuustulokset. (Lehti ym. 2007, 129.)

6.1 Strateginen kolmiodraama

Strategialla tavoitellaan kannattavaa kasvua. Tässä strategiassa on kolme keskeistä merkitystä:

1. Se määrittää, missä bisneksessä ollaan ja mihin bisnekseen pitäisi mennä.
2. Strategiassa ilmenee kilpailuetu (joka mahdollistaa ihanteellisesti kannattavan kasvun.)
3. Strategia ottaa kantaa, miten asiakas-tarjonta-akselilla toimitaan (kumman ehdoilla edetään.)

Tarjonnan ja asiakkaan suhde ei riitä sellaisenaan, vaan mukaan tulee myös kolmas pyörä, kilpailijat. Yhdessä nämä kolme tahoja määrittävät Mika Kamenskyn strategisen kolmiodraaman, johon yrittäjän on otettava kantaa, kuvio 4. (Pyykkö 2011, 226.)

Kuvio 4. Mika Kamenskyn (2007) strateginen kolmiodraama. (Pyykkö 2011, 227.)

Väärä asiakas kaataa kaiken. Pitää löytää ”ne oikeat” ja voittaa heidät puolelleen. Tämä on menestymisen ensimmäinen ehto. Kilpailijat ovat toinen kilpailukartan suurmahti, kun taas yrityksen tarjonnalle on varattu kolmas näytelmän päärooli. (Pyykkö 2011, 227.)

Keskeisintä asiakkaan kanssa on se, millainen on asiakkaan hyötykokemus (asiakas-tarjonta-akseli). Valloitetaanko asiakkaan sydän räätälöinnillä vai monistamisella? Myös ajoituksella ja hyötyinnovaatiolla on merkitystä. Hyötyinnovaatio on yleensä tarkoituksenmukainen ja uusi asiakaskokemus. Oikealla ajoituksella hyötyinnovaatiosta voi tulla ”hitti”. (Pyykkö 2011, 227.)

Kilpailijoista erotutaan muun muassa kilpailuedulla (tarjonta-kilpailija-akseli).

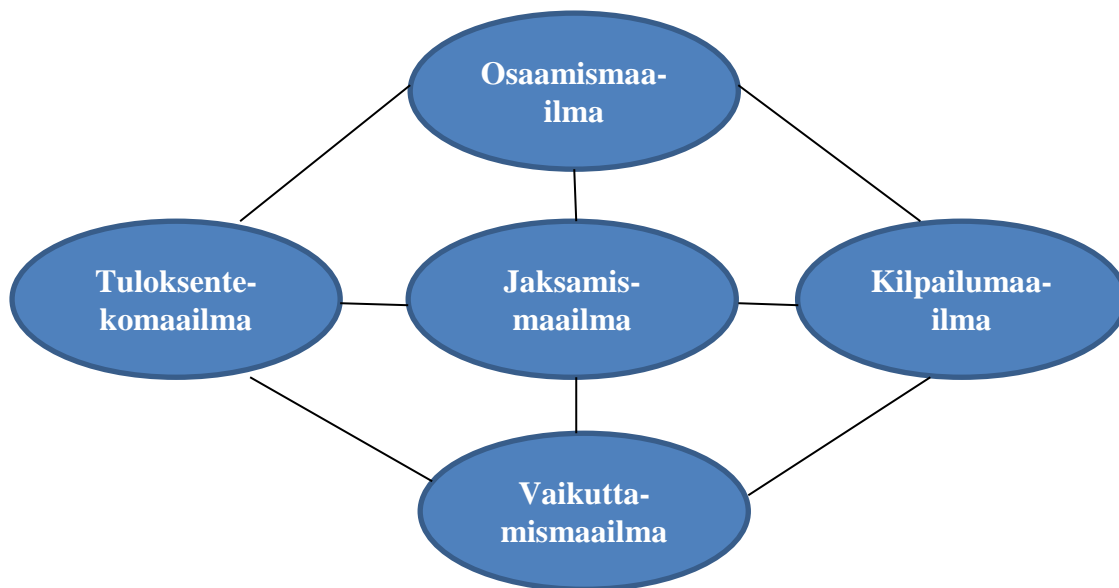
Tärkeää on myös hinnoitteluvoima, joka on kilpailuedun ilmenemismuoto. Tässä mallissa asiakkaat ja kilpailijat määrittävät markkinat, jotka ovat olemassa (asiakas-kilpailija-akseli). Markkinat ovat ulkopuolella, jotta päästään eteenpäin, tarvitaan erilaisia asioita eri akseleilla:

- tarjonta-kilpailija akseli: tarvitaan (aineeton) etu.
- asiakas-tarjonta-akseli: tarvitaan paikka asiakkaan sydämessä
- asiakas-kilpailija-akseli: tarvitaan paikka markkinoilla. (Pyykkö 2011, 228.)

Nykypäivänä kilpailuetu ei voi olla missään fyysisessä, vaan edun on oltava jotain, mitä ei voi käsin koskea. Markkinat on tyydytettävä ja kaikkea on tarjolla liikaa, mikä johtaa helposti kovaan kilpailuun ja hinnalla ope- roimiseen. (Pyykkö 2011, 228.)

6.2 Mikä tekee perusyrittäjästä superyrittäjän?

Ei ole olemassa yksiselitteistä menestysperustaa, jonka kautta koko yrittäjyydessä onnistuminen superyrittäjän lailla voitaisiin kuvata. Elementit joiden kautta tämä rakentuu on kuitenkin esitettävissä. Tämä voidaan esittää kuvion 5. avulla

Kuvio 5. Yrittäjämaailman komponentit. (Lehti ym. 2007, 205.)

Yritysmailman komponentit

- **Osaamismaailma** sisältää niin liikeosaamisen kuin oman toimi- alan osaamisen sekä laajasti että syvällisesti. Ilman osaamista on vaikeaa rakentaa menestystä.
- **Tuloksente-komaailma** merkitsee tietoisuutta ja tavoitteellisuutta tuloksen tekemiseen. Taloudellisen rakenteen kautta yrityksen ja yrittäjän menestys kuitenkin mitataan. Tämä merkitsee ajattelua,

jossa aikaansaaminen on aina tekemistä merkittävämpää, sillä selaista ei kannata tehdä, mikä ei taloudellisesti tuloksellisuutta edesauta.

- **Kilpailumaailma** merkitsee jatkuvaa tietoista kilpailua markkinoilla asiakaskunnan suosiosta. Tämä merkitsee sitä, että se mikä ennen riitti pärjäämiseen ei enää jatkossa riitä. Tämä merkitsee jatkuvaa kehitystyötä, sillä vain se mahdollistaa kilpailussa pärjäämisen myös tulevaisuudessa.
- **Vaikuttamismaailma** on yrittäjän keskeinen onnistumisväline. Yrittäjän tulee vaikuttaa positiivisesti kaikkiin keskeisiin sidosryhmiin: pankinjohtajaan rahoituksen saamiseksi, yhteistyökumppaneihin, jotta toimitaan saumattomasti yhteisellä hengellä yrittäjän tavoitteiden eteen sekä asiakkaisiin, jotta he ovat innokkaita ostamaan, ei vain kerran, vaan monta kertaa.
- **Jaksamismaailma** merkitsee sitä, ettei auta, että jaksaa vähän aikaa ponnistella. Yrittäjänä menestyminen on kestävyyslaji, joka edellyttää yrittäjältä jatkuvaa jaksamista. Tämä edellyttää motivoitumista yrittäjyyteen sekä taloudellisen tuloksen aikaansaamista, koska muutoin ei ikuisesti motivoituneena ja suurella innolla jaksaa yrittäjätyötä tehdä. (Lehti ym. 2007, 206.)

7 VAHINGONTARKASTUSTOIMINTA: CASE MV LAAKSONEN OY

Seitsemäs luku sisältää opinnäytetyön tutkimusosan, jossa tarkastellaan MV Laaksonen Oy:n toimintaa ja yrittäjyyttä vahingontarkastustoiminnassa. Minkälainen yritys on? Miksi tähän yritysmuotoon on päädytty? Millaista yrityksen toiminta on? Mihin yksityisten vahinkotarkastajien toiminta perustuu ja mitä tarkoittaa yksityisten vahinkotarkastajien liiton jäsenyys? Tutkimusosa perustuu opinnäytetyön teoriaosaan ja tämän luvun lopussa on yrityksen SWOT-analyysi, jonka pohjalta päästään kahdeksannen luvun pohdintaan.

7.1 YVL – yksityisten vahinkotarkastajien liitto ry

Yksityisten vahinkotarkastajien liitto ry toimii Suomen kaikkien yksityisten ajoneuvovahinkotarkastajien keskuselimenä ja tuottaa puolueetonta vahinkojen tarkastustoimintaa. Liiton jäsenet ovat yksityisiä vahinkotarkastajia tai tarkastusyhtiöitä. Liiton jäseneksi valituilla henkilöillä tulee olla riittävä osaaminen vahinkotarkastustoiminnan hoitamiseen. Liiton tehtävänä on muun muassa toimia tarkastajien edunvalvojana. Liiton hallitus vallitaan joka toinen vuosi. Tehtävässään liitto tarjoaa jäsenilleen koulutusta ammatillisen asiantuntemuksen kehittämiseksi sekä toimii jäsenistönsä informaatio- ja yhteistyökanavana. (Vahinkotarkastajat 2012.)

YVL katsoo laadukkaana vahinkotarkastustoiminnan vaikuttavan merkittävästi ympäristöön ja korjaustoimintaan. Liiton mielestä vahinkotarkastustoiminnan tulee olla riippumatonta ajoneuvoalan kaupasta, korjaamotoiminnasta ja muista kaupallisista etunäkökohdista. Liiton jäsen ei voi olla mukana ajoneuvojen korjaus-, myynti-, eikä vuokraustoiminnassa eikä myöskään vakuutustoiminnassa. Liiton näkemyksen mukaan vahinkotarkastus on kannattavinta hoitaa yksityisen yritteliäisyyden pohjalta. (Vahinkotarkastajat 2012.)

Tavoitteidensa saavuttamiseksi YVL toimii vakuutusyhtiöiden kanssa yhteistyössä tarkastustoiminnan kehittämiseksi ja sen laadun ylläpitämiseksi. Tavoitteisiin ja kehitystyöhön kuuluu tarkastajien asiakaspalveluvalmiuksien ja ammatillisen asiantuntemuksen kehittäminen, muihin koulutuksellisiin tarpeisiin vastaaminen ja teknisen suoritusosan kehittäminen. (Vahinkotarkastajat 2012.)

YVL – Visio, arvot, tehtävä:

- toimii yksityisten tarkastajien tunnustettuna edunvalvojana.
- vastaa jäsenten koulutuksellisiin tarpeisiin.
- toimii jäsenistönsä kaksisuuntaisena informaatio- ja yhteistyökanavana. (Vahinkotarkastajat 2012.)

Liitto uskoo, että

- laadukas vahinkotarkastus vaikuttaa merkittävästi ympäristöön ja korjaustoimintaan.

- vahinkotarkastustoiminta on säilytettävä riippumattomana ajoneuvoalan kaupasta, korjaamotoiminnasta ja muusta vastaavasta kaupallisuudesta puolueettomuuden takaamiseksi.
- asiakkaat hyötyvät vahinkotarkastustoiminnasta myös taloudellisesti. (Vahinkotarkastajat 2012.)

Miten YVL tekee työnsä? Se

- kehittää jäsenten asiakaspalveluvalmiuksia, jotta tarkastustoiminnan tarvitsijat kokevat asioinnin miellyttävänä, joustavana ja oikeudenmukaisena.
- pitää yllä ja kehittää jäsenten ammatillista asiantuntemusta.
- toimii yhteistyössä vakuutusyhtiöiden kanssa toiminnan kehittämiseksi ja laadun ylläpitämiseksi.
- seuraa alan kehitystä. (Vahinkotarkastajat 2012.)

YVL:n tehtävä, on

- kannattaa vahinkotarkastustoiminnan järjestämistä yksityisen yritteliäisyyden pohjalta.
- parantaa kyseessä olevan yritteliäisyyden taloudellisia ja muita edellytyksiä.
- Kehittää vahinkotarkastustoiminnan teknistä suoritustasoa sekä käytännön laatua. (Vahinkotarkastajat 2012.)

7.2 Yrittäjyys: MV Laaksonen Oy

MV Laaksonen Oy on Matti Laaksosen joulukuussa 2011 perustama yritys, jonka päätoimialana on riskin- ja vahingonarviointi, tarkemmin määriteltynä ajoneuvovahinkotarkastus. Edellä olevaan ajoneuvoryhmään kuuluvat siis autot, veneet, moottoripyörät, moottorikelkat, mopot, peräkärryt, veneet, raskas kalusto, työmaa- ja maatilakoneet jne.

MV Laaksonen Oy kuuluu yksityisten vahinkotarkastajien liittoon, josta on kerrottu edellisessä luvussa. YVL toimii yksityisten tarkastajien tai yksityisten ajoneuvotarkastusyhtiöiden keskuselimenä. Liittoon valitaan uusi jäsen ainoastaan, jonkun lopettaessa tehtävät tai mikäli lisätarvetta tarkastajille löytyy. Jäseneltä vaaditaan riittävät tiedot ja taidot, jotta hän voi suoriutua tarkastajan tehtävistä. Uuden jäsenen hyväksymisestä päättää YVL:n hallitus.

Yrityksen asiakkaita ovat pääsääntöisesti vakuutusyhtiöt ja liikennevakuutuskeskus. Vakuutusyhtiöille tuotetut palvelut ovat arvonlisäverotonta eli siinä mielessä helpottaa suuresti yrityksen kirjanpidollista työtä. Arvonlisäverottomuus perustuu arvonlisäverolakiin: ”44§ Veroa ei suoriteta vakuutuspalvelun myynnistä tai välityksestä. Vakuutuspalveluna pidetään myös vakuutushakemusten käsittelyä, vakuutuksen voimassaoloaikana välittömästi vakuutuksen hoitoon liittyviä palveluja, vakuutustaloudellisia palveluja, eläkkeitä ja vakuutuskorvauksia koskevia ratkaisu-, laskenta- ja päätöspalveluja, eläkkeiden ja vakuutuskorvauksia koskevia ratkaisu-, laskenta- ja päätös-palveluja, eläkkeiden ja vakuutuskorvausten suoritus- ja

tilastointipalveluja, eläkevastuu- ja eläkemenoennustepalveluja sekä vakuutustoimintaan liittyvät vahingontarkastuspalvelut.” (Finlex, 2012.)

7.2.1 Yrityksen perustaminen

Yrityksen perustaminen lähti liikkeelle avoimesta paikasta, johon Matti Laaksonen valittiin. Yritysmuodoksi valittiin osakeyhtiö lähinnä sen takia, että oma ja yrityksen talous saatiin pidettyä erikseen, mikä ei olisi ollut mahdollista, jos olisi toimittu toiminimen kautta. Toinen tärkeä tekijä oli osakeyhtiön verokanta ja se että osakas voi nostaa joko palkkaa tai pääomatuloja tai molempia. Riippuen tietysti kumpi on kannattavampaa verotuksellisista syistä.

Yrityksen perustaminen ei vaatinut suuria hankintoja, koska liittymällä yksityisten vahinkotarkastajien liittoon ja maksamalla jäsenmaksun yritys sai käyttöönsä tarvittavat ohjelmistot, laskupohjat ja tarvittavan opastuksen ja valmiin asiakaskunnan. Investointeina olivat lähinnä puhelin ja ATK-laitteet. Sopimusasiat asiakkaiden kanssa ja markkinoinnin hoitaa YVL. Yritysmuoto on siis siinä mielessä melko riskitön, koska yritys tuottaa palvelua, joka perustuu omaan tietoon ja taitoon eli investoinnit ovat hyvin minimaalisia. Työt ovat riippuvaisia vahingoista eli tässä mielessä markkinointiakaan ei tarvita. Hyvä palvelu, nopea ja oikeudenmukainen toiminta lisäävät toki yrityksen mainetta ja näin ollen tyytyväiset asiakkaat käyttävät myös jatkossa palveluita.

7.2.2 Yrityksen tavoitteet

MV Laaksonen Oy on yhden miehen työyritys eli tavoitteena on tehdä itselle mielekästä työtä, suhteellisen vapaasti ja saavuttaa sillä riittävä toimeentulo. Kasvu ei ole mahdollista muuta kuin oman toimintakyvyn mukaan, koska työntekijän palkkaaminen omaan yritykseen, vahingontarkastustoimintaan ei mukaudu YVL:n toimintaperiaatteisiin. Vahinkotarkastajien palvelut kattavat koko maan ja tarkastajille on jaettu alueittain omat tarkastuspiirit. MV Laaksonen Oy:n toiminta-alue on Etelä-Suomessa, Hämeenlinna, Forssa, Lahti, Akaa lähikuntineen. Tulevaisuuden tavoitteena on ensisijaisesti saavuttaa vakiintunut asiakaspiiri omalla alueella ja kasvattaa tarkastuskantaa omien toimintakykyjen mukaan.

Maan kattava palvelu ja jaetut tarkastuspiirit helpottavat YVL:n tarkastajia myös lomituksissa, koska kaikilla on samat toimintaperiaatteet. Lähipiirien tarkastajat pystyvät tuuraamaan toisiaan, joten lomat ovat suhteellisen helposti järjestettävissä niin, etteivät asiakkaat joudu kärsimään.

Kehittymisen, uuden oppimisen ja tulevaisuuden näkymien kannalta YVL on tärkeä keskuselin. YVL toimii edunvalvojana, vastaa koulutuksellisista tarpeista ja toimii kaksisuuntaisena informaatio- ja yhteistyökanavana. Liitto järjestää kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä liitonpäivät, joissa on myös mukana vakuutusyhtiöiden edustajia. Tämä takaa myös informaation asiakkaiden suunnalta. Asiakkaat voivat näin ollen jakaa tietoa omista muutoksistaan ja tarvittaessa myös koulutuksellisista asioista.

7.3 Riskienhallinta

Perinteisesti riskienhallinnalla on tarkoitettu prosessia, jonka avulla yritystä uhkaavia vaaroja voidaan torjua ja niistä aiheutuvia menetyksiä minimoida. Riskienhallinnan prosessiin liittyy useita vaiheita riskin tunnistamisesta aina riskienhallintaohjelman toteuttamiseen. (Suominen 2003, 27.)

Liikeriskit ja riskien ottaminen kuuluvat olennaisesti yritystoimintaan. Pystyäkseen toimimaan markkinoilla ja menestyäkseen kovassa kilpailussa yrityksen on oltava valmis ottamaan riskejä. Ilman riskinottoa ei olisi yrityksiäkään. Yritysten liikeriskit riippuvat paitsi yrityksen toimialasta niin myös sen koosta, omistussuhteista, kilpailijoiden toimenpiteistä, markkinoiden käyttäytymisestä, julkisen vallan toimenpiteistä ja niin edelleen. (Suominen 2003, 51.)

Liikeriskeihin vaikuttaa johdon kyky arvioida yrityksen voimavarat ja tehdä yrityksen kannalta onnistuneita ratkaisuja. Myös ulkoiset olosuhteet ja yhteiskunnan asettamat normit vaikuttavat liikeriskeihin. Liikeriskeihin liittyy osaltaan myös vieras, tuntematon elementti. Miellämme eron kun vertaamme liikeriskejä vahinkoriskeihin. Vahinkotilastojen perusteella tiedämme Suomessa sattuvan x kpl liikenneonnettomuuksia, vesivahinkoja tai murtoja vuosittain ja niin edelleen. Liikeriskeistä ei ole tilastoja. Yritysten tekemät ratkaisut eivät läheskään aina ole onnistuneita. Yrityksen toiminta olisi riskitöntä ainoastaan silloin, kun tehty päätös johtaisi varmasti myönteiseen tulokseen. Käytännössä tilanne ei koskaan ole sellainen. (Suominen 2003, 52.)

Liikeriskien kattava määrittely on vaikeaa. Perinteisesti liikeriskit on jaettu neljään ryhmään:

- tekniset riskit
- sosiaaliset riskit
- taloudelliset riskit
- poliittiset riskit.

Teknisinä riskeinä voidaan pitää raaka-aineisiin, tuotantoon ja tuotesuunnitteluun liittyviä riskejä. Yrityksen konekapasiteetti ei sovellukaan rationaaliseen tuotantoon tai tuotteen valmistus osoittautuu erityisen vaikeaksi tai aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia. Sosiaalisia riskejä voivat olla esimerkiksi henkilöstön työtaistelutoimet tai yrityksen tuotteisiin kohdistuvat boikotointitoimenpiteet. Taloudellinen riski on esimerkiksi kysynnän arvaamaton muutos ja siitä aiheutuva myyntitulojen lasku. (Suominen 2003, 53.)

Edellä kuvattua liikeriskien jaottelua voidaan pitää vanhentuneena, eikä liikeriskejä voida esitetyn jaottelun pohjalta arvioida riittävän kattavasti. Liikeriskejä on mahdollista arvioida käymällä kattavasti läpi yrityksen keskeiset toiminnot sekä liiketoimintaympäristö ja siihen liittyvät tekijät. Yrityksen keskeisiä ja arvioitavia kohteita ovat:

- henkilöstö ja osaaminen
- tuotanto ja tuotekehitys
- ostot, alihankintasuhteet, kuljetukset ja varastointi
- markkinointi ja asiakassuhteet

- talous, rahoitus ja johtaminen
- investoinnit
- kilpailijat ja suhdanteet
- normit ja sidosryhmäsuhteet (Suominen 2003, 54.)

Liikeriskien arviointi on laajuudeltaan, syvällisyydeltään ja toimintatavoiltaan hyvin vaihtelevaa yrityksen toimialan ja koon mukaan. Monella toimialalla kansainvälisen suuryrityksen riskianalyysitarpeet ovat erilaiset kuin kotimaan markkinoilla toimivan pk-yrityksen. On muistettava kuitenkin, että pienenkin pk-yrityksen on välttämätöntä tuntea keskeiset liikeriskejä aiheuttavat tekijät ja päättää tarvittavista suojauskeinoista. Pk-yritys hyödyntää usein yrittäjän perheen varallisuutta niin, että riskien toteutuminen vaikuttaa välittömästi yrittäjän omiin toimeentulomahdollisuuksiin. (Suominen 2003, 54.)

Riskienhallinnan pelisääntöihin kuuluu se, ettei arviointityö saa olla liian vahvasti yhden menetelmän tai toimintatavan varassa. Kaikki riskit paljastavaa menetelmään ei ole, mutta tavoitteena on saada arvioitavaksi koko yrityksen liiketoimintaverkosto. Liikeriskien arviointi ja analyysi toteutetaan eri pohjalta kuin vahinkoriskien analyysi. Liikeriskejä arvioidessaan päätöksentekijä joutuu puntaroimaan tehtyjen päätösten yhteyksiä olemassa oleviin tuottoihin ja kustannuksiin. (Suominen 2003, 54.)

Kilpailijat ja riskit: MV Laaksonen Oy

Yritys toimintaan liittyy aina jokin riski. Se, kuinka suuri riski on ja miten sitä hallitaan, riippuu aina yrityksestä ja sen toimialasta. Tässä tapauksessa yritykseen ei ole jouduttu kiinnittämään kalustoa tai esimerkiksi tuotevarastoa, joten riski ei ole kovin suuri. Jos vahinkoja ei satu ja yrityksen palveluita ei osteta, niin kassaan ei myöskään virtaa rahaa. Yrittäjä ei siinä tapauksessa pysty maksamaan palkkaa itselleen. Koskaanhan ei tarkkaan tiedetä kuinka paljon vahinkoja sattuu tai paljonko töitä on tulossa. Ainoastaan voidaan seurata tilastollisia tietoja ja olettaa, että kesällä ihmiset autoilevat, veneilevät ja moottoripyöräilevät enemmän ja vakuutusyhtiöiden kesälomat lisäävät töitä. Liukkaat kelit ja epävakaa sää lisäävät tilastollisesti myös vahinkojen määrää.

Suurimpana riskinä varmasti voidaan pitää sitä, että vakuutusyhtiöt lopettavat yksityisten tarkastajien käytön ja palkkaavat lisää omia tarkastajia, mutta onko se järkevää? Työntekijöistä on aina kiinteät kulut ja vahinkoja ei välttämättä satu tasaisesti vuoden ympäri. Yksityiset tarkastajat eivät ole vakuutusyhtiöiden palkkalistoilla, joten he eivät myöskään aiheuta kiinteitä kuluja. Tällä hetkellä voidaan mainita yksi suoranaista kilpailijoista Suomen vahinkotarkastus Oy SVT, joka tuottaa myös vahinkotarkastuspalveluita koko maassa.

Jokainen yrittäjä päättää itse miten itsensä ja yrityksensä vakuuttaa. Pakollisina vakuutuksina jokainen yrittäjä joutuu ottamaan yrittäjäeläkevakuutuksen, jonka tasoon pystyy itse vaikuttamaan tietyissä rajoissa. Tämän lisäksi itsensä voi vakuuttaa tapaturman, sairauden tai työttömyyden varalta. Yritykselle on myös hyvä hankkia vastuuvakuutus ja arvokkaat työkalut

on myös hyvä vakuuttaa. Vakuutukset tuovat turvaa yrittäjälle sekä yritykselle, koska kaikkea ei voi ennakoida.

7.4 SWOT-analyysi

Swot-analyysi on nelikenttämenetelmä, jonka on kehittänyt Albert Humphrey. Menetelmää käytetään Strategian laatimisessa, oppimisen tai ongelmien tunnistamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä. (Suominen 2003, 56.)

Nimi SWOT tulee englanninkielisistä sanoista **S**trengths (vahvuus), **W**eakness (heikkous), **O**ppportunity (mahdollisuus) ja **T**hreat (uhka) alkukirjaimista. Tämän yksinkertaisen nelikenttä-analyysin avulla voidaan ryhmitellä yrityksen toimintaan olennaisesti vaikuttavat tekijät havainnolliseen nelikenttämuotoon. (Suominen 2003, 56.)

SWOT-analyysi on yksinkertainen ja hyödyllinen työkalu yrityksen toiminnan, hankkeiden ja projektien suunnittelussa. SWOT-analyysin kohteena voi olla yrityksen toiminta koko laajuudessaan tai tuotteen tai palvelun asema ja kilpailukyky. Kohteena voi myös olla kilpailijan toiminta ja kilpailukyky. (Suominen 2003, 56.)

Analyysin tekemiseen osallistuu yleensä yrityksen avainhenkilöstö ja näkökulmien laajentamiseksi voi ottaa työryhmään myös ulkopuolisia arvioijia. Analyysin tekninen toteutus ei vaadi paljon aikaa. SWOT-analyysin avulla riskien tunnistamis- ja arviointityö käynnistyy luontevasti. (Suominen 2003, 56.)

SWOT-analyysissä kirjataan analysoidut asiat:

- sisäiset vahvuudet
- sisäiset heikkoudet
- ulkoiset vahvuudet
- ulkoiset uhat (Suominen 2003, 56.)

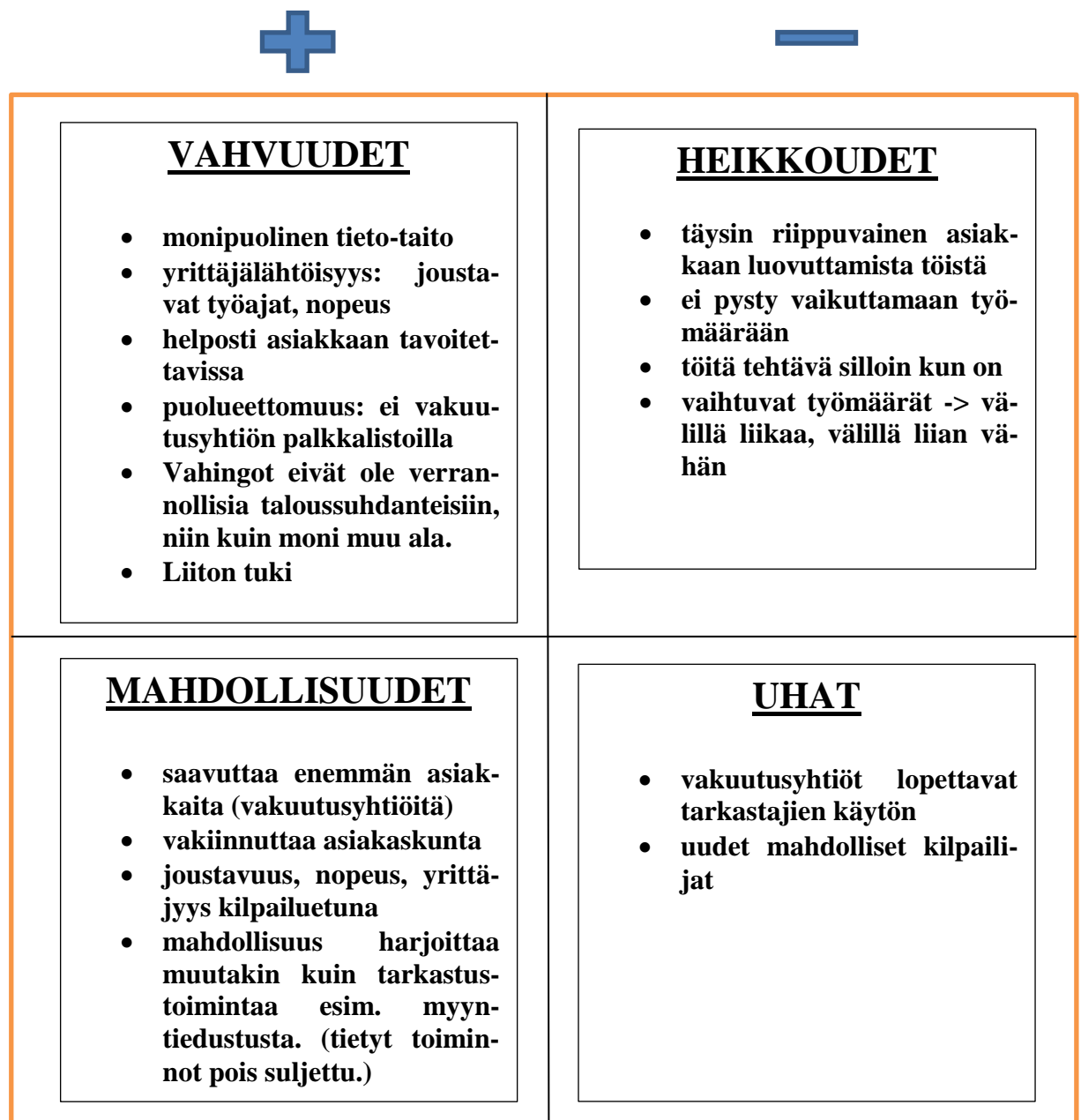
SWOT-analyysi on kahden ulottuvuuden kuvaama nelikenttäanalyysi. Kuviossa 6. kuvataan vasempaan puoliskoon myönteiset ja oikeaan puoliskoon negatiiviset asiat. Kaavion alapuoliskoon kuvataan yrityksen ulkoiset ja yläpuoliskoon sisäiset asiat. (Suominen 2003, 56.)

Edellä olevan jälkeen SWOT-analyysin pohjalta voidaan tehdä päätelmiä, miten vahvuuksia voidaan käyttää hyväksi, miten heikkoudet muutetaan vahvuuksiksi, miten tulevaisuuden mahdollisuuksia hyödynnetään ja miten uhat vältetään. Tuloksena saadaan toimintasuunnitelma/strategia siitä, mitä millekin asialle pitää tehdä. (Suominen 2003, 56.)

	+	-
Sisäinen ympäristö	S Vahvuudet	W Heikkoudet
Ulkoinen ympäristö	O Mahdollisuudet	T Uhat

Kuvio 6. SWOT-analyysi (Wikipedia 2012.)

Kuvio 7:ssä on kuvattu SWOT-analyysi: MV Laaksonen Oy

Kuvio 7. SWOT-analyysi: MV Laaksonen Oy

Ensimmäisellä silmäyksellä, kun tutkitaan SWOT-analyysiä voidaan todeta, että vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin on saatu enemmän asioita, kuin heikkouksiin ja uhkiin. Tämä on yrityksen kannalta positiivinen asia.

VAHVUUDET

Yrittäjällä on monipuolinen työkokemus autoalalta. Alun perin lähtenyt ajoneuvoasentajasta varaosamyyjäksi ja siitä edennyt tekniseksi päälliköksi ja edelleen korjaamopäälliköksi eli myös korikorjauspuoli hallinnassa.

Ennen yrittäjyyttä työskennellyt myös jälkimarkkinointipäällikkönä pienkone- ja venepuolella. Omaa myös luonnostaan kiinnostuksen moottori-ajoneuvoja kohtaan.

Kilpailijaan nähden suurena etuna yrittäjälähtöisyys eli joustavat työajat ja näin ollen paremmin asiakkaan saatavilla. Kilpailijat palkkatöissä toisella, joten silloin käytettävyys rajoittuu työaikaan.

Vahingontarkastustoiminnassa loppuasiakkaan luotettavuutta lisää puolueettomuus, koska tarkastaja ei ole vakuutusyhtiössä töissä.

Vahvuudeksi voidaan myös lukea se, että vahingot eivät ole riippuvaisia taloussuhdanteista, niin kuin monella muulla alalla. Tilastollisesti huonot taloussuhdannenäkymät vaikuttavat esimerkiksi, rakennusalaan.

Liiton tuki on tärkeä monessa asiassa niin informaation lähteenä kuin myös kehittymisen ja koulutuksen kannalta. Monella alkavalla yrittäjällä ei ole vastaavaa keskustelintä taustalla. Liiton tukiverkosto on myös korvaamaton tuki lomaturauksissa.

HEIKKOUEDET

Yritys on täysin riippuvainen siitä paljonko vakuutusyhtiöt luovuttavat tarkastuksia yksityisille tarkastajille. Vahvuutena tosin voidaan mainita se, että yritys ei ole riippuvainen yhdestä asiakkaasta, vaan asiakkaita on useita. Tietysti pienellä yrittäjällä jokainen asiakas on iso asiakas.

Yrittäjä itse ei pysty vaikuttamaan töiden määrään eikä markkinointitoiminnoista ole hyötyä tämän tyyppisellä alalla. Töiden määrä ei ole tasainen. Silloin kun töitä on, niin niitä on paljon ja silloin joutuu työskentelemään ääriajoilla, mutta on myös hiljaisia hetkiä. Tilanteisiin täytyy osata varautua.

MAHDOLLISUUDET

Yrittäjyyden myötä tuleva joustavuus ja nopeus on suuri kilpailuetu, koska yrittäjällä ei ole työaika. Tällä saavutetaan asiakastyytyväisyyttä, joka helpottaa yrittäjän vakiintumista asiakaskunnassa.

YVL:n jäsen ei voi olla mukana ajoneuvoalan kaupassa, korjaamotoiminnassa tai muussa vastaavasta ajoneuvoalaan liittyvässä kaupallisuudessa, mutta muita yritystoimintoja ei ole suljettu pois. Yrittäjä voi siis tarvittaessa laajentaa yritystoimintaansa muuhun suuntaa esim. tehdä vaikka myyntiedusta rakennuspuolelle tai muuta vastaavaa.

UHAT

Suurimpana uhkana on, että vakuutusyhtiöt lopettaisivat yksityisten tarkastajien käytön ja palkkaisivat esim. omia tarkastajia lisää. Onko se kannattavaa kiinteiden kulujen takia? Vakuutusyhtiöt voivat myös käyttää autokorjaamoiden tekemiä korjauskustannusarvioita vahingoista, mutta tut-

kimusten mukaan puolueettomuuden takia yksityisten vahinkotarkastajien käyttö on vakuutusyhtiöille taloudellisesti kannattavampaa. Tulevat mahdolliset kilpailijat ovat myös uhka jokaiselle yrittäjälle.

8 POHDINTA

Johtopäätökset tulevat esille SWOT-analyysissä, joka on kuvattu edellisessä luvussa seitsemän. SWOT-analyysi antaa vastaukset tutkimukseen eli siinä on selvitetty ja analysoitu yrityksen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat. Positiivisena asiana voidaan todeta, että vahvuuksia ja mahdollisuuksia on saatu enemmän kuin heikkouksia ja uhkia.

Yleisesti voidaan todeta, että yrityksen mahdollisuudet vahingontarkastustoiminnassa ovat hyvät. Jokaiseen yritykseen liittyy aina riski, mutta tässä yrityksessä ja toimialassa on myös mahdollisuuksia ja asiakkaina on isoja yhtiöitä, joille yksityisten vahinkotarkastajien käytöstä on hyötyä. Yrittäjyyttä tukevat monet seikat ja toimintaa on mahdollisuus laajentaa. Yritystoiminnan pyörittämistä helpottaa se, että toiminnasta ei tarvitse maksaa arvonlisäveroa, mikä helpottaa kirjanpidollista työtä. Liiton tuki takaa koulutuksen ja kehityksen ja käytössä olevat ohjelmistot päivittyvät myös sen kautta. Yrittäjän arkea helpottaa myös se, että tuurausverkosto lomien pitämiseen on olemassa ja työt on helposti siirrettävissä ja luovutettavissa. Tämä on suuri etu moneen muuhun yrittäjään nähden. Se auttaa yrittäjän omaa jaksamista.

LÄHTEET

- Finlex 2012. Arvonlisäverolaki
Viitattu 2.10.2012 <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1993/19931501>
- Holopainen, T. 2012. Yrityksen perustamisopas käytännön perustamistoimet. Jyväskylä: Bookwell Oy
- Lehti, E., Rope, T. & Pyykkö, M. 2007. Mikä tekee yrittäjästä menestyvän perusyrittäjästä superyrittäjäksi. Juva: WS Bookwell Oy
- Puustinen, T. 2004. Avain omaan yritykseen. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy
- Pyykkö, M. 2011. Minustako yrittäjä? Helsinki: WSOYpro Oy
- Suominen, A. 2003. Riskienhallinta. Vantaa: Dark Oy
- Sutinen, M. 1998. Kaikki mitä olet halunnut tietää yritystoiminnasta mutta et ole tiennyt keneltä kysyä. Helsinki: Hakapaino Oy
- Vahinkotarkastajat 2012. Yksityisten vahinkotarkastajien liitto ry. Viitattu 2.10.2012. <http://www.vahinkotarkastajat.fi>
- Wikipedia 2012. Vapaa tietosanakirja. SWOT-analyysi.
Viitattu 2.10.2012. <http://fi.wikipedia.org/wiki/SWOT-analyysi>

